

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 2011 r.

w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego

Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2—5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnictwo (Dz. U. Nr 163, poz. 981) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) kwalifikacje zawodowe, które są obowiązkane posiadać osoby wykonujące czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu w następujących rodzajach czynnych albo likwidowanych zakładów górnictwa, następujących rodzajach czynnych albo likwidowanych zakładów wykonujących roboty geologiczne oraz następujących rodzajach zakładów prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnictwo, zwanej dalej „ustawą”:
 - w podziemnych zakładach górnictwa wydobywających węgiel kamienny,
 - w podziemnych zakładach górnictwa wydobywających rudy metali,
 - w podziemnych zakładach górnictwa wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali,
 - w odkrywkowych zakładach górnictwa wydobywających węgiel brunatny lub wydobywających kopaliny z użyciem środków strzałowych,
 - w odkrywkowych zakładach górnictwa wydobywających bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny,
 - w zakładach górnictwa wydobywających węglowodory otworami wiertniczymi,
 - w zakładach górnictwa wydobywających otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory,
 - w zakładach górnictwa prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji,
 - w zakładach górnictwa prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną,
 - w zakładach górnictwa prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,
 - w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą podziemną,
 - w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą odkrywkową,
 - w zakładach wykonujących roboty geologiczne metodą otworową,
 - w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5 ustawy,
 - w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 5 ustawy,
 - w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 3 lub 5 ustawy,
 - w zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 4 lub 5 ustawy,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górniczego albo zakładu w poszczególnych rodzajach zakładów górnictwa albo zakładów wymienionych w lit. a,
 - c) w wyższym dozorcze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w poszczególnych rodzajach zakładów górnictwa albo zakładów wymienionych w lit. a,

- d) w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w poszczególnych rodzajach zakładów górniczych wymienionych w lit. a tiret pierwsze, drugie i trzecie,
- e) mierniczego górniczego:
- w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy,
 - w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
- f) geologa górniczego:
- w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy,
 - w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
- g) geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych,
- h) kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym,
- i) specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym;
- 2) wymagania w zakresie odbycia praktyki zawodowej, zwanej dalej „praktyką”, odbycia kursu specjalistycznego, posiadania dodatkowych kwalifikacji, zakresu i częstotliwości badań psychiatrycznych lub psychologicznych oraz posiadania minimalnego wieku, które są obowiązane spełniać osoby wykonujące czynności:
- a) w podziemnych zakładach górniczych:
- górnika strzałowego,
 - wydawcy środków strzałowych,
 - instruktora strzałowego,
 - sygnalisty szybowego,
 - maszynisty maszyn wyciągowych,
 - rewidenta urządzeń wyciągowych,
 - operatora: samojezdnych maszyn przodkowych, maszyn do robót strzałowych, maszyn do obrywki, maszyn do stawiania obudowy podporowej lub maszyn do stawiania obudowy kotwowej,
 - operatora: pojazdów pozaprzodkowych i samojezdnych maszyn pomocniczych, pojazdów do przewozu osób lub pojazdów do przewozu środków strzałowych,
 - maszynisty: lokomotyw pod ziemią, kolejek podwieszanych pod ziemią lub kolejek spągowych pod ziemią,
 - rewidenta urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa,
 - spawacza,
 - elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
 - elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV;
- b) w odkrywkowych zakładach górniczych:
- strzałowego,
 - wydawcy środków strzałowych,
 - spawacza,
 - elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
 - elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV;
- c) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi:
- strzałowego,
 - wydawcy środków strzałowych,

- spawacza,
- elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
- elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV,
- mechanika wiertni,
- operatora agregatów cementacyjnych, zasobników oraz urządzeń do intensyfikacji wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego;

3) wymagania dotyczące ustalania składów:

- a) komisji egzaminacyjnej, powołanej przez organy właściwe do stwierdzenia kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, zwanej dalej „komisją egzaminacyjną”,
- b) zespołu egzaminacyjnego złożonego z osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej, zwanego dalej „zespołem egzaminacyjnym”;

4) wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnej;

5) wzór świadectwa stwierdzającego kwalifikacje w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego.

§ 2. 1. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązkane posiadać osoby wykonujące czynności w niższym dozorze ruchu w: podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel kamienny, podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym rudy metali oraz podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, w specjalności:

1) górniczej:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej, a w przypadku podziemnego zakładu górniczego wydobywającego kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali — odbycie półrocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej;

2) geofizycznej:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki geofizycznej w ruchu zakładu górniczego albo
- b) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie trzymiesięcznej praktyki geofizycznej w ruchu zakładu górniczego, albo
- c) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie półrocznej praktyki geofizycznej w ruchu zakładu górniczego, albo
- d) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geofizyk oraz odbycie rocznej praktyki geofizycznej w ruchu zakładu górniczego;

3) górnicze wyciągi szybowe:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie mechaniki i budowy maszyn lub elektrotechniki oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności górnicze wyciągi szybowe albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie maszyn lub elektrotechniki, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności górnicze wyciągi szybowe;

- 4) mechanicznej — maszyn i urządzeń dołowych oraz mechanicznej — maszyn i urządzeń na powierzchni:
- ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn lub mechatroniki oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności mechanicznej albo
 - kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie maszyn, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności mechanicznej;
- 5) elektrycznej — maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej — maszyn i urządzeń na powierzchni oraz elektrycznej — teletechnicznej i automatyki:
- ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie elektrotechniki oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności elektrycznej albo
 - kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie elektroenergetyki, elektryki, teletechniki lub automatyki, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy” lub grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, oraz odbycie rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności elektrycznej;
- 6) mierniczej:
- ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki mierniczej w ruchu zakładu górniczego albo
 - ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie półrocznej praktyki mierniczej w ruchu zakładu górniczego, albo
 - kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geodeta oraz odbycie rocznej praktyki mierniczej w ruchu zakładu górniczego;
- 7) geologicznej:
- ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego albo
 - ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie półrocznej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego, albo
 - ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie półrocznej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego, albo
 - kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geolog oraz odbycie rocznej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego;
- 8) ochrona środowiska:
- ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności ochrona środowiska albo
 - ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności ochrona środowiska, albo
 - kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ochrony środowiska oraz odbycie rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego w specjalności ochrona środowiska;
- 9) budowlanej: posiadanie uprawnień budowlanych oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki budowlanej w ruchu zakładu górniczego;

10) niewymienionej w pkt 1—9:

- a) ukończenie studiów magisterskich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie trzymiesięcznej praktyki w ruchu zakładu górniczego, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz odbycie rocznej praktyki w ruchu zakładu górniczego.

2. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązkane posiadać osoby wykonujące czynności w średnim dozorze ruchu w: podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel kamienny, podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym rudy metali oraz podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, w specjalności:

1) górniczej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie rocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie półtorarocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie dwuletniej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej, a w przypadku podziemnego zakładu górniczego wydobywającego kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali — odbycie półtorarocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej;

2) geofizycznej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geofizyki oraz odbycie rocznej praktyki geofizycznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo
- b) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie półtorarocznej praktyki geofizycznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego, albo
- c) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie półtorarocznej praktyki geofizycznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego, albo
- d) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie dwuletniej praktyki geofizycznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego, albo
- e) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geofizyk oraz odbycie dwuletniej praktyki geofizycznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego;

3) górnicze wyciągi szybowe:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie mechaniki i budowy maszyn lub elektrotechniki oraz odbycie półtorarocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górnicze wyciągi szybowe albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie maszyn lub elektrotechniki, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie dwuletniej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górnicze wyciągi szybowe;

- 4) mechanicznej — maszyn i urządzeń dołowych oraz mechanicznej — maszyn i urządzeń na powierzchni:
- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn lub mechatroniki oraz odbycie półtorarocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności mechanicznej albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie maszyn, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie dwuletniej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności mechanicznej;
- 5) elektrycznej — maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej — maszyn i urządzeń na powierzchni oraz elektrycznej — teletechnicznej i automatyki:
- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie elektrotechniki oraz odbycie półtorarocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności elektrycznej albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie elektroenergetyki, elektryki, teletechniki lub automatyki, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy” lub grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, oraz odbycie dwuletniej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności elektrycznej;
- 6) mierniczej:
- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie rocznej praktyki mierniczej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo
 - b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie półtorarocznej praktyki mierniczej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego, albo
 - c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geodeta oraz odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego;
- 7) geologicznej:
- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie rocznej praktyki geologicznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo
 - b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie półtorarocznej praktyki geologicznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego, albo
 - c) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie półtorarocznej praktyki geologicznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego, albo
 - d) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geolog oraz odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego;
- 8) ochrona środowiska:
- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie rocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności ochrona środowiska albo
 - b) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie rocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności ochrona środowiska, albo
 - c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ochrony środowiska oraz odbycie dwuletniej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności ochrona środowiska;
- 9) budowlanej: posiadanie uprawnień budowlanych oraz odbycie sześciomiesięcznej praktyki budowlanej w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego;

10) niewymienionej w pkt 1—9:

- a) ukończenie studiów magisterskich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie rocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie półtorarocznej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz odbycie dwuletniej praktyki w niższym dozorze ruchu zakładu górniczego.

3. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności w wyższym dozorze ruchu w: podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel kamienny, podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym rudy metali, podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, zakładzie górniczym prowadzącym podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą podziemną oraz zakładzie prowadzącym działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5, pkt 2 lub 5, pkt 3 lub 5, pkt 4 lub 5 ustawy, w specjalności:

1) górniczej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie pięcioletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej, a w przypadku podziemnego zakładu górniczego wydobywającego kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, zakładu górniczego prowadzącego podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą podziemną oraz zakładu prowadzącego działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5, pkt 2 lub 5, pkt 3 lub 5, pkt 4 lub 5 ustawy — odbycie czteroletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;

2) geofizycznej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geofizyki oraz odbycie dwuletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie trzyletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie trzyletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- d) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie czteroletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- e) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geofizyk oraz odbycie czteroletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

3) górnicze wyciągi szybowe:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie mechaniki i budowy maszyn lub elektrotechniki oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górnicze wyciągi szybowe, albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie maszyn lub elektrotechniki, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie pięcioletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górnicze wyciągi szybowe;

4) mechanicznej — maszyn i urządzeń dołowych oraz mechanicznej — maszyn i urządzeń na powierzchni:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn lub mechatroniki oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności mechanicznej, albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie maszyn, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie pięcioletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności mechanicznej;

5) elektrycznej — maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej — maszyn i urządzeń na powierzchni oraz elektrycznej — teletechnicznej i automatyki:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie elektrotechniki oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności elektrycznej, albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w zakresie elektroenergetyki, elektryki, teletechniki lub automatyki, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy” lub grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, oraz odbycie pięcioletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności elektrycznej;

6) mierniczej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geodeta oraz odbycie czteroletniej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

7) geologicznej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- d) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geolog oraz odbycie czteroletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

8) ochrona środowiska:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- b) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ochrony środowiska oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska;

9) budowlanej: posiadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń oraz odbycie rocznej praktyki budowlanej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

10) niewymienionej w pkt 1—9:

- a) ukończenie studiów magisterskich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz odbycie czteroletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

4. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące w: podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel kamienny, podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym rudy metali, podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, zakładzie górniczym prowadzącym podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą podziemną oraz zakładzie prowadzącym działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5, pkt 2 lub 5, pkt 3 lub 5, pkt 4 lub 5 ustawy, czynności kierownika oraz zastępcy kierownika działu:

1) górniczego:

- a) w podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel kamienny oraz podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym rudy metali: ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego w specjalności górniczej,
- b) w podziemnym zakładzie górniczym wydobywającym kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, zakładzie górniczym prowadzącym podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą podziemną oraz zakładzie prowadzącym działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5, pkt 2 lub 5, pkt 3 lub 5, pkt 4 lub 5 ustawy: ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;

2) techniki strzałowej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;

3) tupań:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa lub geofizyki oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa lub geofizyki oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;

4) wentylacji:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie studiów podyplomowych we zakresie przewietrzania i zwalczania pożarów w zakładach górniczych lub złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminów uzupełniających z przewietrzania i zwalczania pożarów w zakładach górniczych, zgodnie z programem studiów drugiego stopnia w zakresie górnictwa, a także odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;

5) energomechanicznego oraz energomechanicznego do spraw obiektów podstawowych:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn, mechatroniki lub elektrotechniki oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn, mechatroniki lub elektrotechniki oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej;

6) mierniczego:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz posiadanie kwalifikacji mierniczego górniczego, a także odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz posiadanie kwalifikacji mierniczego górniczego, a także odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

7) geologicznego:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej, geologii lub geofizyki oraz posiadanie kwalifikacji geologa górniczego, a także odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej, geologii lub geofizyki oraz posiadanie kwalifikacji geologa górniczego, a także odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

8) ochrona środowiska:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- b) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska;

9) bezpieczeństwo i higiena pracy: ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie dającym przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym oraz specjalności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ukończenie studiów wyższych w zakresie dającym przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a także odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności: górniczej, górnicze wyciągi szybowe, mechanicznej — maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej — maszyn i urządzeń dołowych lub elektrycznej — teletechnicznej i automatyki, oraz rocznej praktyki w dziale bezpieczeństwo i higiena pracy;

10) niewymienionego w pkt 1—9:

a) ukończenie studiów magisterskich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo

b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie podziemnym, oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

5. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu podziemnego zakładu górniczego wydobywającego węgiel kamienny, podziemnego zakładu górniczego wydobywającego rudy metali oraz podziemnego zakładu górniczego wydobywającego kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali: ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika działu górniczego, tapan lub wentylacji zakładu górniczego.

6. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego prowadzącego podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą podziemną oraz zakładu prowadzącego działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 5, pkt 2 lub 5, pkt 3 lub 5, pkt 4 lub 5 ustawy: ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 1 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

§ 3. 1. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności w wyższym dozorze ruchu w: odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel brunatny lub wydobywającym kopaliny z użyciem środków strzałowych, odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny oraz zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą odkrywkową, w specjalności:

1) górniczej:

a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie rocznej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej albo

b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo

c) w odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny:

— ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo

— ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo

- d) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;
- 2) geofizycznej:
- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geofizyki oraz odbycie rocznej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
 - b) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie dwuletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
 - c) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie dwuletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
 - d) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie trzyletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
 - e) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geofizyk oraz odbycie trzyletniej praktyki geofizycznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;
- 3) mechanicznej w odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel brunatny lub wydobywającym kopaliny z użyciem środków strzałowych:
- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn lub mechatroniki oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności mechanicznej, albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności mechanicznej;
- 4) elektrycznej w odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel brunatny lub wydobywającym kopaliny z użyciem środków strzałowych:
- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie elektrotechniki oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności elektrycznej, albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy” lub grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności elektrycznej;
- 5) energomechanicznej w odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny oraz zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą odkrywkową:
- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn, mechatroniki lub elektrotechniki oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej, albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej;

6) mierniczej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie rocznej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geodeta oraz odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

7) geologicznej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie rocznej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- d) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geolog oraz odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

8) ochrona środowiska:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- b) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ochrony środowiska oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska;

9) budowlanej: posiadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń oraz odbycie rocznej praktyki budowlanej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

10) niewymienionej w pkt 1—9:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, oraz odbycie rocznej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

2. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące w: odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym węgiel brunatny lub wydobywającym kopaliny z użyciem środków strzałowych, odkrywkowym zakładzie górniczym wydobywającym bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny oraz zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą odkrywkową, czynności kierownika oraz zastępcy kierownika działu:

1) górniczego:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;

2) energomechanicznego:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn, mechatroniki lub elektrotechniki oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej, albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej;

3) mierniczego w odkrywkowym zakładzie górnicznym wydobywającym węgiel brunatny lub wydobywającym kopaliny z użyciem środków strzałowych oraz zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą odkrywkową:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz posiadanie kwalifikacji mierniczego górniczego, a także odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz posiadanie kwalifikacji mierniczego górniczego, a także odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

4) geologicznego w odkrywkowym zakładzie górnicznym wydobywającym węgiel brunatny lub wydobywającym kopaliny z użyciem środków strzałowych oraz zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą odkrywkową:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej, geologii lub geofizyki oraz posiadanie kwalifikacji geologa górniczego, a także odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej, geologii lub geofizyki oraz posiadanie kwalifikacji geologa górniczego, a także odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

5) ochrona środowiska:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- b) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska;

- 6) bezpieczeństwo i higiena pracy odkrywkowego zakładu górniczego wydobywającego węgiel brunatny lub wydobywającego kopaliny z użyciem środków strzałowych oraz zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą odkrywkową: ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie dającym przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym oraz specjalności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ukończenie studiów wyższych w zakresie dającym przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a także odbycie rocznej praktyki w dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności: górniczej, energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej, oraz rocznej praktyki w dziale bezpieczeństwo i higiena pracy;
 - 7) w przypadku odkrywkowego zakładu górniczego wydobywającego węgiel brunatny lub wydobywającego kopaliny z użyciem środków strzałowych — niewymienionego w pkt 1—6, a w przypadku odkrywkowego zakładu górniczego wydobywającego bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny oraz zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą odkrywkową — niewymienionego w pkt 1—5 oraz innego niż dział mierniczy i dział geologiczny:
 - a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, oraz odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu.
3. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu:
- 1) odkrywkowego zakładu górniczego wydobywającego węgiel brunatny lub wydobywającego kopaliny z użyciem środków strzałowych oraz zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą odkrywkową:
 - a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa oraz odbycie rocznej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy, albo
 - b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie dwuletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy, albo
 - c) ukończenie studiów magisterskich na kierunku technicznym w zakresie innym niż górnictwo oraz odbycie dwuletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy, albo
 - d) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie trzyletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo pięcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy;
 - 2) odkrywkowego zakładu górniczego wydobywającego bez użycia środków strzałowych kopaliny inne niż węgiel brunatny:
 - a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa oraz odbycie rocznej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy, albo

- b) ukończenie studiów magisterskich na kierunku technicznym w zakresie innym niż górnictwo oraz odbycie rocznej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie odkrywkowym, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie dwuletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo pięcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy.

§ 4. 1. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązkane posiadać osoby wykonujące czynności w wyższym dozorze ruchu w: zakładzie górnym wydobywającym węglowodory otworami wiertniczymi, zakładzie górnym wydobywającym otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory, zakładzie górnym prowadzącym podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, zakładzie górnym prowadzącym podziemne składowanie odpadów metodą otworową oraz zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą otworową, w specjalności:

- 1) górniczej w zakładzie górnym wydobywającym węglowodory otworami wiertniczymi, zakładzie górnym wydobywającym otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory, zakładzie górnym prowadzącym podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz zakładzie górnym prowadzącym podziemne składowanie odpadów metodą otworową, wiertniczej w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą oraz geofizyki i techniki strzałowej w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą:
 - a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa, a w przypadku geofizyki i techniki strzałowej w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą: górnictwa, wiertnictwa lub geofizyki, oraz odbycie rocznej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, wiertniczej lub geofizyki i techniki strzałowej, albo
 - b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa, a w przypadku geofizyki i techniki strzałowej w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą: ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, wiertnictwa lub geofizyki, oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, wiertniczej lub geofizyki i techniki strzałowej, albo
 - c) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, wiertniczej lub geofizyki i techniki strzałowej, albo
 - d) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, wiertniczej lub geofizyki i techniki strzałowej, albo
 - e) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, wiertniczej lub geofizyki i techniki strzałowej;
- 2) energomechanicznej:
 - a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn, mechatroniki lub elektrotechniki oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej, albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”,

oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej;

3) mierniczej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie rocznej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geodeta oraz odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

4) geologicznej:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie rocznej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej lub geologii oraz odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- c) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- d) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik geolog oraz odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

5) ochrona środowiska:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- b) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, wiertnictwa, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ochrony środowiska oraz odbycie trzyletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności ochrona środowiska;

6) budowlanej w zakładzie górniczym wydobywającym węglowodory otworami wiertniczymi: posiadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń oraz odbycie rocznej praktyki budowlanej w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego;

7) niewymienionej, w przypadku zakładu górniczego wydobywającego węglowodory otworami wiertniczymi — w pkt 1—6, a w przypadku zakładu górniczego wydobywającego otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory, zakładu górniczego prowadzącego podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, zakładu górniczego prowadzącego podziemne składowanie odpadów metodą otworową oraz zakładu wykonującego roboty geologiczne techniką wiertniczą — w pkt 1—5:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, oraz odbycie rocznej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz odbycie dwuletniej praktyki w średnim i niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

2. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące w: zakładzie górniczym wydobywającym węglowodory otworami wiertniczymi, zakładzie górniczym wydobywającym otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory, zakładzie górniczym prowadzącym podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, zakładzie górniczym prowadzącym podziemne składowanie odpadów metodą otworową oraz zakładzie wykonującym roboty geologiczne metodą otworową, czynności kierownika oraz zastępcy kierownika działu:

1) górniczego w zakładzie górniczym wydobywającym węglowodory otworami wiertniczymi, zakładzie górniczym wydobywającym otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory, zakładzie górniczym prowadzącym podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz zakładzie górniczym prowadzącym podziemne składowanie odpadów metodą otworową, inżynierii złożowej w zakładzie górniczym wydobywającym węglowodory otworami wiertniczymi, wiertniczego w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą oraz geofizyki i techniki strzałowej w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa, a w przypadku działu geofizyki i techniki strzałowej w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą: górnictwa, wiertnictwa lub geofizyki, oraz odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa, a w przypadku działu geofizyki i techniki strzałowej w zakładzie wykonującym roboty geologiczne techniką wiertniczą: ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, wiertnictwa lub geofizyki, oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej, albo
- c) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności górniczej;

2) energomechanicznego:

- a) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn, mechatroniki lub elektrotechniki oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej, albo
- b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” lub grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, oraz odbycie czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w specjalności energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej;

3) mierniczego:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz posiadanie kwalifikacji mierniczego górniczego, a także odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego, geodezji górniczej lub geodezji oraz posiadanie kwalifikacji mierniczego górniczego, a także odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

4) geologicznego:

- a) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górniczej, geologii lub geofizyki oraz posiadanie kwalifikacji geologa górniczego, a także odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, albo
- b) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii górniczej, geologii lub geofizyki oraz posiadanie kwalifikacji geologa górniczego, a także odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu;

5) ochrona środowiska:

- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie inżynierii środowiska lub ochrony środowiska oraz odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu w zakładzie górnictwa albo zakładu specjalności ochrona środowiska, albo
 - b) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii, geofizyki, wiertnictwa, leśnictwa lub ogrodnictwa oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie ochrony środowiska, a także odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu w specjalności ochrona środowiska;
- 6) bezpieczeństwo i higiena pracy w zakładzie górnictwa wydobywającym węglowodory otworami wiertniczymi: ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich w zakresie dającym przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie oraz specjalności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ukończenie studiów wyższych w zakresie dającym przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a także odbycie rocznej praktyki w dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu w specjalności górnictwa, energomechanicznej, mechanicznej lub elektrycznej oraz rocznej praktyki w dziale bezpieczeństwo i higiena pracy;
- 7) niewymienionego, w przypadku zakładu górnictwa wydobywającego węglowodory otworami wiertniczymi — w pkt 1—6, a w przypadku zakładu górnictwa wydobywającego otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory, zakładu górnictwa prowadzącego podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, zakładu górnictwa prowadzącego podziemne składowanie odpadów metodą otworową oraz zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą otworową — w pkt 1—5:
- a) ukończenie studiów magisterskich, inżynierskich lub licencjackich na kierunku prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych, w zakresie dającym, zgodnie z treścią suplementu do dyplomu ukończenia studiów, przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, oraz odbycie dwuletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu, albo
 - b) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz odbycie trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu.

3. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górnictwa wydobywającego węglowodory otworami wiertniczymi, zakładu górnictwa wydobywającego otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory, zakładu górnictwa prowadzącego podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz zakładu górnictwa prowadzącego podziemne składowanie odpadów metodą otworową:

- 1) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa oraz odbycie rocznej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy działów ruchu zakładu górnictwa albo trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy albo
- 2) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa oraz odbycie rocznej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy działów ruchu zakładu górnictwa albo czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy, albo
- 3) ukończenie studiów magisterskich na kierunku technicznym w zakresie innym niż górnictwo lub wiertnictwo oraz odbycie dwuletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy działów ruchu zakładu górnictwa albo pięcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy, albo
- 4) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie dwuletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy działów ruchu zakładu górnictwa albo sześcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 4 ustawy.

4. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą otworową:

- 1) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa oraz odbycie rocznej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy działów ruchu zakładu albo trzyletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy albo
- 2) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa oraz odbycie rocznej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy działów ruchu zakładu albo czteroletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy, albo
- 3) ukończenie studiów magisterskich na kierunku technicznym w zakresie innym niż górnictwo lub wiertnictwo oraz odbycie dwuletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy działów ruchu zakładu albo pięcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy, albo
- 4) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie dwuletniej praktyki na stanowisku kierownika lub zastępcy kierownika określonych w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy działów ruchu zakładu albo sześcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu w specjalności technicznej określonej w art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy.

§ 5. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności mierniczego górniczego:

- 1) ukończenie studiów magisterskich w zakresie miernictwa górniczego lub geodezji górnicznej oraz odbycie dwuletniej praktyki mierniczej w ruchu zakładu górniczego albo
- 2) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geodezji oraz złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminów uzupełniających z geodezji górnicznej, górnictwa i ochrony terenów górnicznych, zgodnie z programem studiów w zakresie geodezji górnicznej, a także odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w ruchu zakładu górniczego, albo
- 3) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie miernictwa górniczego lub geodezji górnicznej oraz odbycie trzyletniej praktyki mierniczej w ruchu zakładu górniczego, albo
- 4) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie geodezji oraz złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminów uzupełniających z geodezji górnicznej, górnictwa i ochrony terenów górnicznych, zgodnie z programem studiów w zakresie geodezji górnicznej, a także odbycie czteroletniej praktyki mierniczej w ruchu zakładu górniczego.

§ 6. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności geologa górniczego:

- 1) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii górnicznej oraz odbycie dwuletniej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego albo
- 2) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geologii lub geofizyki oraz złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminów uzupełniających z geologii górnicznej, górnictwa i wiertnictwa, zgodnie z programem studiów w zakresie geologii górnicznej, a także odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego, albo
- 3) ukończenie studiów inżynierskich w zakresie geologii górnicznej oraz odbycie trzyletniej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego, albo
- 4) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geologii lub geofizyki oraz złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminów uzupełniających z geologii górnicznej, górnictwa i wiertnictwa, zgodnie z programem studiów w zakresie geologii górnicznej, a także odbycie czteroletniej praktyki geologicznej w ruchu zakładu górniczego.

§ 7. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych:

- 1) ukończenie studiów magisterskich w zakresie geofizyki oraz odbycie dwuletniej praktyki geofizycznej w ruchu podziemnego zakładu górniczego albo
- 2) ukończenie studiów magisterskich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie trzyletniej praktyki geofizycznej w ruchu podziemnego zakładu górniczego, albo
- 3) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie geofizyki oraz odbycie trzyletniej praktyki geofizycznej w ruchu podziemnego zakładu górniczego, albo
- 4) ukończenie studiów inżynierskich lub licencjackich w zakresie górnictwa, geologii górniczej lub geologii oraz ukończenie studiów podyplomowych w zakresie geofizyki górniczej, a także odbycie czteroletniej praktyki geofizycznej w ruchu podziemnego zakładu górniczego.

§ 8. 1. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika jednostki ratownictwa górniczego oraz jego zastępcy — w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych:

- 1) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa, odbycie pięcioletniej praktyki w kierownictwie i wyższym dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego, w tym dwuletniej praktyki w kierownictwie ruchu podziemnego zakładu górniczego, oraz odbycie pięcioletniej praktyki: w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w podziemnym zakładzie górniczym lub na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla podziemnych zakładów górniczych, albo
- 2) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa oraz odbycie pięcioletniej praktyki na stanowisku: kierownika okręgowej stacji ratownictwa górniczego lub jego zastępcy lub specjalisty, w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla podziemnych zakładów górniczych.

2. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika okręgowej stacji ratownictwa górniczego oraz jego zastępcy — w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych:

- 1) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa, odbycie czteroletniej praktyki w dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego, w tym rocznej praktyki w wyższym dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego, oraz odbycie trzyletniej praktyki: w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w podziemnym zakładzie górniczym lub na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla podziemnych zakładów górniczych, albo
- 2) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki na stanowisku specjalisty w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla podziemnych zakładów górniczych.

3. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności kierownika jednostki ratownictwa górniczego oraz jego zastępcy — w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze:

- 1) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa lub wiertnictwa, odbycie pięcioletniej praktyki w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego innego niż podziemny zakład górniczy oraz odbycie pięcioletniej praktyki: w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w zakładzie górniczym innym niż podziemny zakład górniczy lub na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiocie zawo-

dowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, albo

- 2) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa lub wiertnictwa oraz odbycie pięcioletniej praktyki na stanowisku specjalisty w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze.

4. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych:

- 1) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa, odbycie trzyletniej praktyki w dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego oraz odbycie trzyletniej praktyki w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w podziemnym zakładzie górniczym albo
- 2) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa oraz odbycie trzyletniej praktyki na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla podziemnych zakładów górniczych, albo
- 3) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, odbycie pięcioletniej praktyki w dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego oraz odbycie pięcioletniej praktyki w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w podziemnym zakładzie górniczym, albo
- 4) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, oraz odbycie pięcioletniej praktyki na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla podziemnych zakładów górniczych.

5. Określa się następujące kwalifikacje zawodowe, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze:

- 1) ukończenie studiów magisterskich lub inżynierskich w zakresie górnictwa lub wiertnictwa lub ukończenie studiów podyplomowych w zakresie górnictwa lub wiertnictwa, odbycie trzyletniej praktyki w dozorze ruchu zakładu górniczego innego niż podziemny zakład górniczy oraz odbycie trzyletniej praktyki: w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w zakładzie górniczym innym niż podziemny zakład górniczy lub na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, albo
- 2) kwalifikacje zawodowe w zawodach dających przygotowanie do pracy w górnictwie otworowym lub wiertnictwie, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w grupie „technicy”, odbycie pięcioletniej praktyki w dozorze ruchu zakładu górniczego innego niż podziemny zakład górniczy oraz odbycie pięcioletniej praktyki: w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w zakładzie górniczym innym niż podziemny zakład górniczy lub na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, wykonującym czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze.

§ 9. Określa się następujące wymagania w zakresie określonym w § 1 pkt 2, które są obowiązane spełniać osoby wykonujące czynności:

- 1) w podziemnych zakładach górniczych:
 - a) górnika strzałowego:
 - 24 miesiące pracy w ruchu zakładu górniczego w charakterze górnika w oddziale, w którym są wykonywane roboty strzałowe,
 - 5 lat pracy pod ziemią,

- kurs specjalistyczny techniki strzałowej w zakresie określonych metod strzelania, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
 - badania psychiatryczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 24 lata,
- b) wydawcy środków strzałowych:
- 24 miesiące pracy pod ziemią w ruchu podziemnego zakładu górniczego,
 - kurs specjalistyczny wydawcy środków strzałowych, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
 - badania psychiatryczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- c) instruktora strzałowego:
- 5 lat pracy w charakterze górnik strzałowego,
 - kurs specjalistyczny instruktora strzałowego, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
 - badania psychiatryczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 29 lat,
- d) sygnalisty szybowego:
- 6 miesięcy pracy w szybowych brygadach remontowo-konserwacyjnych,
 - 6 miesięcy szkolenia praktycznego pod nadzorem sygnalisty szybowego,
 - kurs specjalistyczny sygnalisty szybowego,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- e) maszynisty maszyn wyciągowych:
- 6 miesięcy pracy na stanowisku sygnalisty szybowego,
 - 6 miesięcy pracy na stanowisku konserwatora maszyn wyciągowych,
 - 6 miesięcy szkolenia praktycznego kierowania maszyną wyciągową przy ciągnięciu urobku pod nadzorem maszynisty maszyn wyciągowych,
 - kurs specjalistyczny maszynisty maszyn wyciągowych,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- f) rewidenta urządzeń wyciągowych:
- 24 miesiące pracy w oddziale szybowym,
 - kurs specjalistyczny rewidenta urządzeń wyciągowych,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,

- g) operatora: samojezdnych maszyn przodkowych, maszyn do robót strzałowych, maszyn do obrywki, maszyn do stawiania obudowy podporowej lub maszyn do stawiania obudowy kotwowej:
- 12 miesięcy pracy pod ziemią w ruchu zakładu górniczego w charakterze górnika, elektromontera lub ślusarza,
 - kurs specjalistyczny operatora określonej specjalności,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- h) operatora: pojazdów pozaprzodkowych i samojezdnych maszyn pomocniczych, pojazdów do przewożenia osób lub pojazdów do przewożenia środków strzałowych:
- 12 miesięcy pracy pod ziemią w ruchu zakładu górniczego w charakterze górnika, elektromontera lub ślusarza,
 - kurs specjalistyczny operatora określonej specjalności,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- i) maszynisty: lokomotyw pod ziemią, kolejek podwieszanych pod ziemią lub kolejek spagowych pod ziemią:
- 24 miesiące pracy pod ziemią w ruchu podziemnego zakładu górniczego,
 - kurs specjalistyczny maszynisty określonej specjalności,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- j) rewidenta urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa:
- 12 miesięcy pracy pod ziemią w ruchu podziemnego zakładu górniczego pod nadzorem upoważnionego rewidenta urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa,
 - kurs specjalistyczny dla rewidentów urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa, odbywany co 5 lat,
 - kurs specjalistyczny eksploatacji urządzeń budowy przeciwwybuchowej dla zakładów górniczych eksploatujących urządzenia budowy przeciwwybuchowej, odbywany co 5 lat,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- k) spawacza:
- 3 miesiące pracy pod ziemią w ruchu podziemnego zakładu górniczego pod nadzorem upoważnionego spawacza,
 - kurs z zakresu zagrożeń: wybuchowego i pożarowego w ruchu zakładów górniczych, odbywany co 5 lat,
 - kwalifikacje spawacza,
 - badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
 - wiek 21 lat,
- l) elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV:
- 12 miesięcy pracy pod ziemią pod nadzorem upoważnionego elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
 - kurs specjalistyczny eksploatacji urządzeń budowy przeciwwybuchowej dla zakładów górniczych eksploatujących urządzenia budowy przeciwwybuchowej, odbywany co 5 lat,
 - kwalifikacje elektromontera,

- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 18 lat,

m) elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV:

- 12 miesięcy pracy pod ziemią pod nadzorem upoważnionego elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV,
- kurs specjalistyczny eksploatacji urządzeń budowy przeciwwybuchowej dla zakładów górniczych eksploatujących urządzenia budowy przeciwwybuchowej, odbywany co 5 lat,
- kwalifikacje elektromontera,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat;

2) w odkrywkowych zakładach górniczych:

a) strzałowego:

- 24 miesiące pracy w ruchu odkrywkowego zakładu górniczego w charakterze górnika lub wiertacza otworów strzałowych,
- kurs specjalistyczny techniki strzałowej w zakresie określonych metod strzelania, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
- badania psychiatryczne, przeprowadzane co 5 lat,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

b) wydawcy środków strzałowych:

- 24 miesiące pracy w ruchu odkrywkowego zakładu górniczego w charakterze górnika lub wiertacza otworów strzałowych, w tym 3 miesiące w charakterze pomocnika wydawcy środków strzałowych,
- kurs specjalistyczny wydawców środków strzałowych, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
- badania psychiatryczne, przeprowadzane co 5 lat,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

c) spawacza:

- 3 miesiące pracy w ruchu odkrywkowego zakładu górniczego pod nadzorem upoważnionego spawacza,
- kurs z zakresu zagrożeń: wybuchowego i pożarowego w ruchu zakładów górniczych, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
- kwalifikacje spawacza,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

d) elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV:

- 3 miesiące pracy w ruchu odkrywkowego zakładu górniczego pod nadzorem upoważnionego elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
- kwalifikacje elektromontera,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 18 lat,

e) elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV:

- 3 miesiące pracy w ruchu odkrywkowego zakładu górniczego pod nadzorem upoważnionego elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV,
- kwalifikacje elektromontera,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat;

3) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi:

a) strzałowego:

- 24 miesiące pracy w ruchu zakładu górniczego wydobywającego kopaliny otworami wiertniczymi,
- kurs specjalistyczny techniki strzałowej w zakresie określonych metod strzelania, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
- badania psychiatryczne, przeprowadzane co 5 lat,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

b) wydawcy środków strzałowych:

- 24 miesiące pracy w ruchu zakładu górniczego wydobywającego kopaliny otworami wiertniczymi,
- kurs specjalistyczny wydawców środków strzałowych, odbywany co 5 lat, po raz pierwszy jako kurs podstawowy, a następnie jako kurs uzupełniający,
- badania psychiatryczne, przeprowadzane co 5 lat,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

c) spawacza:

- 3 miesiące pracy w ruchu zakładu górniczego wydobywającego kopaliny otworami wiertniczymi pod nadzorem upoważnionego spawacza,
- kurs z zakresu zagrożeń: wybuchowego i pożarowego w ruchu zakładów górniczych, odbywany co 5 lat,
- kwalifikacje spawacza,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

d) elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV:

- 3 miesiące pracy w ruchu zakładu górniczego wydobywającego kopaliny otworami wiertniczymi pod nadzorem upoważnionego elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
- kurs specjalistyczny eksploatacji urządzeń budowy przeciwybuchowej dla zakładów górniczych eksploatujących urządzenia budowy przeciwybuchowej, odbywany co 5 lat,
- kwalifikacje elektromontera,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 18 lat,

e) elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV:

- 3 miesiące pracy w ruchu zakładu górniczego wydobywającego kopaliny otworami wiertniczymi pod nadzorem upoważnionego elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV,

- kurs specjalistyczny eksploatacji urządzeń budowy przeciwwybuchowej dla zakładów górniczych eksploatujących urządzenia budowy przeciwwybuchowej, odbywany co 5 lat,
- kwalifikacje elektromontera,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

f) mechanika wiertni:

- 12 miesięcy pracy w ruchu zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą otworową,
- kurs specjalistyczny w zakresie obsługi maszyn i urządzeń wiertni,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat,

g) operatora agregatów cementacyjnych, zasobników oraz urządzeń do intensyfikacji wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego:

- 12 miesięcy pracy w ruchu zakładu górniczego wydobywającego kopaliny otworami wiertniczymi lub zakładu wykonującego roboty geologiczne metodą otworową,
- kurs specjalistyczny w zakresie obsługi: agregatów cementacyjnych, zasobników oraz urządzeń do intensyfikacji wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego,
- badania psychologiczne, przeprowadzane co 5 lat,
- wiek 21 lat.

§ 10. 1. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: przewodniczący, jego zastępca lub zastępcy, sekretarz lub sekretarze oraz członkowie, którymi w zależności od rodzaju kwalifikacji zawodowych są specjaliści w zakresie górnictwa, wiertnictwa, mechaniki, elektryki, elektrotechniki, geodezji górniczej, geologii górniczej, geofizyki górniczej, ratownictwa górniczego, geologii, budownictwa oraz ochrony środowiska, a także specjaliści w zakresie prawa.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są:

- 1) pracownikami organów nadzoru górniczego;
- 2) przedstawicielami:
 - a) przedsiębiorców,
 - b) stowarzyszeń naukowych lub technicznych,
 - c) jednostek organizacyjnych uczelni,
 - d) jednostek naukowych.

§ 11. 1. Skład zespołu egzaminacyjnego jest ustalany przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

2. W skład zespołu egzaminacyjnego wchodzi:

- 1) przewodniczący, którym jest przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub wyznaczona przez niego inna osoba wchodząca w skład komisji egzaminacyjnej;
- 2) od 1 do 3 członków będących specjalistami w zakresie, w którym mają być stwierdzone kwalifikacje, lub specjalistami w zakresie prawa;
- 3) sekretarz, którym jest sekretarz komisji egzaminacyjnej, a w przypadku niemożności wykonywania przez niego obowiązków — członek komisji egzaminacyjnej.

3. W przypadku zespołu egzaminacyjnego złożonego z:

- 1) 3 lub 4 osób — w jego składzie jest co najmniej 1 osoba, o której mowa w § 10 ust. 2 pkt 2;
- 2) 5 osób — w jego składzie są co najmniej 2 osoby, o których mowa w § 10 ust. 2 pkt 2.

§ 12. Określa się wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnej:

- 1) przewodniczący zespołu egzaminacyjnego — 84 zł;
- 2) członek zespołu egzaminacyjnego — 72 zł;
- 3) sekretarz zespołu egzaminacyjnego — 72 zł.

§ 13. Określa się w załączniku do rozporządzenia wzór świadectwa stwierdzenia kwalifikacji.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.²⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 11 czerwca 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych, mierniczego górniczego i geologa górniczego oraz wykazu stanowisk w ruchu zakładu górniczego, które wymagają szczególnych kwalifikacji (Dz. U. Nr 84, poz. 755, z 2004 r. Nr 101, poz. 1035 oraz z 2007 r. Nr 204, poz. 1474) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa oraz specjalistów wykonujących czynności w zakresie ratownictwa górniczego, zatrudnionych w podmiotach zawodowo trudniących się wykonywaniem czynności w zakresie ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 261, poz. 2186 oraz z 2007 r. Nr 204, poz. 1475), które na podstawie art. 224 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

.....
(godło państwowe oraz nazwa organu)

.....,
(miejsowość)

dnia 20... r.

ŚWIADECTWO

Na podstawie art. 58 ust. pkt ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnictwo (Dz. U. Nr 163, poz. 981), stwierdza się, że:

Pan/i

numer PESEL (w przypadku jego braku: numer i seria dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość)

posiada kwalifikacje do wykonywania czynności

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Nr

.....
(nazwa organu oraz podpis)

okrągła pieczęć organu

UZASADNIENIE

Jedną z istotnych zmian w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981), dotyczy kwalifikacji. Regulacje dotyczące kwalifikacji, uprawnień i odpowiedzialności zawodowej, zarówno w dziedzinie geologii, jak i górnictwa oraz ratownictwa górniczego, zostały — w miejsce dotychczasowego „rozproszenia” — skupione w dziale IV. W ustawie rozstrzygnięto wszystkie zasadnicze elementy dotyczące tej tematyki, począwszy od katalogu osób podległych tym regulacjom, przez podstawowy katalog wymagań (np. kwalifikacje ogólne i zawodowe; w zakresie tych ostatnich w ustawie zrezygnowano z określania szczegółowych wymagań, gdyż nadmiernie rozbudowywałyby one ustawę) dla poszczególnych osób, aż po tryb postępowania w sprawie stwierdzenia kwalifikacji.

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zamieszczonego w art. 69 ust. 1 pkt 2—5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 i 3—5 ustawy zostanie wydane rozporządzenie dotyczące kwalifikacji w zakresie geologii). Na mocy powołanych przepisów minister właściwy do spraw środowiska został upoważniony do określenia:

- 1) kwalifikacji zawodowych, które są obowiązkowe posiadać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1—9 ustawy (kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu, kierownika oraz zastępcy kierownika działu ruchu, w wyższym dozorcze ruchu w poszczególnych rodzajach czynnych albo likwidowanych zakładów górniczych, poszczególnych rodzajach czynnych albo likwidowanych zakładów wykonujących roboty geologiczne oraz poszczególnych rodzajach zakładów prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy, w średnim i niższym dozorcze ruchu w poszczególnych rodzajach czynnych albo likwidowanych podziemnych zakładów górniczych, mierniczego górniczego, geologa górniczego, geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, kierownictwa oraz specjalistów w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym), oraz wymagań w zakresie określonym w art. 56 pkt 2—6 ustawy, które są obowiązkowe spełniać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 6 ustawy (czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego);
- 2) wymagań dotyczących ustalania składów komisji egzaminacyjnej i zespołu egzaminacyjnego;
- 3) wysokości wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnej;
- 4) wzoru świadectwa stwierdzenia kwalifikacji.

Określając te wymagania, minister właściwy do spraw środowiska ma kierować się potrzebą zapewnienia adekwatności składów komisji egzaminacyjnych do zakresu wymagań podlegających sprawdzeniu podczas egzaminu, potrzebami ustalenia wynagrodzenia odpowiadającego nakładowi pracy osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej, komunikatywności treści oraz wzorów świadectw stwierdzenia kwalifikacji, zapewnienia prawidłowego wykonywania czynności zawodowych, potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w zakładach górniczych, a także adekwatności kwalifikacji zawodowych i wymagań do usytuowania w schemacie organizacyjnym zakładu górniczego, zakładu albo podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym oraz rodzaju zagrożeń związanych z wykonywaniem tych czynności.

Projektowane rozporządzenie zastąpi dotychczasowe:

- 1) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 11 czerwca 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych, mierniczego górniczego i geologa górniczego oraz wykazu stanowisk w ruchu zakładu górniczego, które wymagają szczególnych kwalifikacji (Dz. U. Nr 84, poz. 755, z 2004 r. Nr 101, poz. 1035 oraz z 2007 r. Nr 204, poz. 1474), wydane na podstawie art. 68 ust. 2 i art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), obowiązującej do dnia 31 grudnia 2011 r.;

2) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa oraz specjalistów wykonujących czynności w zakresie ratownictwa górniczego, zatrudnionych w podmiotach zawodowo trudniących się wykonywaniem czynności w zakresie ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 261, poz. 2186 oraz z 2007 r. Nr 204, poz. 1475), wydane na podstawie art. 75a ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

Konstruując projektowany akt w zakresie wymagań kwalifikacyjnych, przyjęto następujące istotne założenia, zmierzające do:

- 1) zapewnienia — tak dalece, na ile to będzie możliwe — jednoznaczności przepisów dotyczących zarówno wykształcenia (uwzględniającego założenia tzw. systemu bolońskiego), jak i doświadczenia zawodowego, co m.in. znacząco ułatwi podjęcie przez zainteresowane osoby decyzji o wszczęciu postępowania administracyjnego mającego na celu uzyskanie stwierdzenia swoich kwalifikacji oraz przyspieszy prowadzenie postępowań administracyjnych przez organy nadzoru górniczego; ze względu na niezakończenie jeszcze prac nad aktem wykonawczym dotyczącym Krajowych Ram Kwalifikacji, przedwczesne byłoby operowanie nową siatką terminologiczną (zastępującą m.in. pojęcie standardów kształcenia);
- 2) wydłużenia w wielu przypadkach wymaganego okresu praktyki zawodowej w podziemnych zakładach górniczych, ze względu na stale zwiększający się poziom zagrożeń oraz negatywne skutki luki pokoleniowej (brak możliwości szybkiego zdobycia bogatego doświadczenia zawodowego);
- 3) znaczącego zwiększenia roli „górniczego” doświadczenia zawodowego w porównaniu z wykształceniem, gdyż dotychczas „priorytet” wykształcenia w wielu przypadkach stanowił nieuzasadnioną formalną barierę w uzyskaniu stwierdzenia kwalifikacji.

Formułując rozwiązania dotyczące ustalania składów komisji egzaminacyjnej i zespołu egzaminacyjnego:

- 1) zapewniono rozszerzenie (otwarcie) katalogu podmiotów, których przedstawiciele są członkami komisji, a w konsekwencji zespołu, akcentując jedynie specjalizację w poszczególnych dziedzinach wiedzy;
- 2) wprowadzono jednoznacznie zasadę, że skład zespołu egzaminacyjnego jest ustalany przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej (zamiast „wyznaczania” konkretnych osób do składu zespołu);
- 3) wyeliminowano obowiązek każdorazowego powoływania do składu zespołu egzaminacyjnego specjalistów w zakresie prawa (osób posiadających wyższe wykształcenie prawnicze);
- 4) ograniczono maksymalną liczbę członków zespołu egzaminacyjnego z 6 do 5 osób.

Projektowane rozporządzenie utrzymuje dotychczasowe wysokości wynagrodzenia przewodniczącego, członków i sekretarza komisji egzaminacyjnej, ustalone z dniem 1 maja 2004 r., przyjmując, że odpowiadają one nakładowi pracy osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej.

Projektowane rozporządzenie określa jedynie jeden wzór świadectwa stwierdzenia kwalifikacji — kształt oraz treść wzoru zostały skonstruowane w sposób uniwersalny, odnosząc się do obydwu organów stwierdzających kwalifikacje (dyrektora okręgowego urzędu górniczego oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego) oraz każdego z „rodzajów” tych kwalifikacji. Treść wzoru oparto na art. 58 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie równocześnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze, tj. z dniem 1 stycznia 2012 r.

Projekt został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), w celu umożliwienia zgłoszenia, w trybie art. 7 tej ustawy, zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem rozporządzenia. Zgłoszenia takie nie wpłynęły.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji Komisji Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt normatywny

Przepisy zawarte w projekcie rozporządzenia oddziałują w szczególności na:

- 1) osoby ubiegające się o:
 - a) stwierdzenie kwalifikacji do wykonywania czynności na stanowiskach wymienionych w art. 58 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981),
 - b) zatrudnienie na stanowiskach wymienionych w art. 53 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze;
- 2) organy właściwe w sprawach stwierdzania kwalifikacji wymienionych w pkt 1 lit. a, tj. Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego oraz dyrektorów okręgowych urzędów górniczych;
- 3) uczelnie przeprowadzające egzaminy uzupełniające przewidziane projektowanym rozporządzeniem;
- 4) jednostki organizacyjne prowadzące studia podyplomowe w zakresie przewidzianym projektowanym rozporządzeniem;
- 5) przedsiębiorców, na których nałożono obowiązki związane z zatrudnianiem odpowiednio wykwalifikowanej kadry górniczej;
- 6) jednostki ratownictwa górniczego: Centralną Stację Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu (wraz z funkcjonującymi w jej strukturze okręgowymi stacjami ratownictwa górniczego), Jednostkę Ratownictwa Górniczo-Hutniczego w Lubinie, Ratowniczą Stację Górnicztwa Otworowego w Krakowie (obecnie Oddział Polskiego Górnicztwa Naftowego i Gazownictwa S.A.) oraz Jednostkę Ratownictwa Górniczego sp. z o.o. w Tarnobrzegu;
- 7) osoby zatrudnione przez podmioty wymienione w pkt 5 i 6;
- 8) organy właściwe w sprawach nadzoru nad ruchem zakładu górniczego oraz nad podmiotami zawodowo trudniącymi się ratownictwem górniczym, uprawnione w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego m.in. do kontroli posiadania przez osoby odpowiednich kwalifikacji górniczych, określonych rozporządzeniem, tj. dyrektorów okręgowych urzędów górniczych i dyrektora Specjalistycznego Urzędu Górniczego oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt został rozesłany do:

- 1) reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), tj. do:
 - a) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” — w tym do Komisji Krajowej, Sekretariatu Górnicztwa i Energetyki oraz Sekcji Krajowej Geologiczno-Wiertniczej,
 - b) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, w tym do zrzeszonych w tym podmiocie górniczych struktur związkowych: Związku Zawodowego Górników w Polsce, Związku Zawodowego Ratowników Górniczych w Polsce, Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Miedziowego, Związku Zawodowego Pracowników Dołowych, Związku Zawodowego Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce, Porozumienia Związków Zawodowych Górnicztwa, Związku Zawodowego Pracowników Zakładów Przeróbki Mechanicznej Węgla w Polsce „Przeróbka”, Związku Zawodowego Jedności Górniczej, Związku Zawodowego Pracowników Technicznych i Administracji „Dozór” KGHM Polska Miedź S.A., Federacji Związków Zawodowych Górnicztwa Węgla Brunatnego, Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Górnicztwa Naftowego i Gazownictwa,
 - c) Forum Związków Zawodowych, w tym do zrzeszonej w tym podmiocie górniczej struktury związkowej: Porozumienia Związków Zawodowych „KADRA”,

- d) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- e) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
- f) Business Centre Club — Związku Pracodawców,
- g) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 2) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 3) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Związku Zawodowego „Kontra”;
- 5) Marszałków Województw;
- 6) Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce;
- 7) Związku Gmin Zagłębia Miedziowego;
- 8) Forum Przemysłu Wydobywczego;
- 9) Porozumienia Pracodawców Przemysłu Wydobywczego (Związku Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego);
- 10) Związku Pracodawców Polska Miedź;
- 11) Polskiego Stowarzyszenia Górnictwa Solnego;
- 12) Związku Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego;
- 13) Polskiego Związku Producentów Kruszyw;
- 14) Stowarzyszenia Kopalń Odkrywkowych;
- 15) Stowarzyszenia Producentów Cementu;
- 16) Regionalnego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Wydobywających Kopaliny Pospolite;
- 17) Stowarzyszenia Kierowników Ruchu Zakładów Górniczych;
- 18) Krajowego Związku Pracodawców Branży Geologicznej;
- 19) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 20) Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych;
- 21) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 22) Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie;
- 23) Politechniki Śląskiej;
- 24) Politechniki Wrocławskiej;
- 25) Uniwersytetu Śląskiego — Wydziału Nauk o Ziemi;
- 26) Uczelni Zawodowej Zagłębia Miedziowego;
- 27) Głównego Instytutu Górnictwa;
- 28) Polskiej Akademii Nauk — Instytutu Geofizyki oraz Instytutu Mechaniki Górnotworu;
- 29) Centralnego Instytutu Ochrony Pracy — Państwowego Instytutu Badawczego;
- 30) Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego;
- 31) Instytutu Nafty i Gazu;
- 32) Instytutu Techniki Górniczej KOMAG;
- 33) Instytutu Techniki Innowacyjnych EMAG;
- 34) „Poltegor-Instytut” Instytutu Górnictwa Odkrywkowego;
- 35) Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego;

- 36) podmiotów zawodowo trudniących się wykonywaniem czynności w zakresie ratownictwa górniczego oraz innych jednostek ratownictwa górniczego: Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu, Jednostki Ratownictwa Górniczo-Hutniczego w Lubinie, Ratowniczej Stacji Górnicztwa Otworowego w Krakowie (Oddziału Polskiego Górnicztwa Naftowego i Gazownictwa S.A.) oraz Jednostki Ratownictwa Górniczego sp. z o.o. w Tarnobrzegu;
- 37) Krajowej Izby Gospodarczej;
- 38) Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej;
- 39) Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnicztwa;
- 40) Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego;
- 41) Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP;
- 42) Stowarzyszenia Geodetów Polskich;
- 43) Polskiego Towarzystwa Geologicznego;
- 44) Naczelnej Organizacji Technicznej;
- 45) Bractwa Gwarków Związku Górnośląskiego;
- 46) Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój”;
- 47) Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu.

Stanowisko wobec projektu, zawierające propozycje jego modyfikacji, zostało przedstawione przez:

- 1) Forum Przemysłu Wydobywczego;
- 2) Związek Pracodawców Górnicztwa Węgla Kamiennego;
- 3) Związek Pracodawców Polska Miedź;
- 4) Związek Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego;
- 5) Polski Związek Producentów Kruszyw;
- 6) Stowarzyszenie Kopalń Odkrywkowych;
- 7) Akademię Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie;
- 8) Politechnikę Śląską;
- 9) Instytut Technik Innowacyjnych EMAG;
- 10) Górniczą Izbę Przemysłowo-Handlową.

W całości lub w części uwzględniono niektóre propozycje o charakterze terminologicznym oraz dotyczącym modyfikacji charakteru praktyki zawodowej (np. kierownik działu bezpieczeństwa i higiena pracy w podziemnym zakładzie górniczym).

W pełnym zakresie uwzględniono propozycje dotyczące:

- 1) utrzymania możliwości ubiegania się o stwierdzenie kwalifikacji kierownika działu wentylacji w podziemnych zakładach górniczych przez absolwentów studiów inżynierskich w zakresie górnicztwa;
- 2) ujednoczenia częstotliwości badań psychologicznych (zamiast 4 lub 5 lat przyjęto 5 lat);
- 3) ustalania składów komisji egzaminacyjnych i zespołów egzaminacyjnych.

Częściowo uwzględniono propozycje w zakresie wskazania odmiennego charakteru kolejnych kursów specjalistycznych. W zakresie dotyczącym stanowisk związanych z dostępem do środków strażowych przyjęto, że pierwszy kurs będzie miał charakter kursu podstawowego (trwającego w praktyce kilka tygodni), a kolejne — charakter kursów uzupełniających. Podkreślenia wymaga, że programy wszystkich kursów specjalistycznych będą zatwierdzane przez właściwe organy nadzoru górniczego na podstawie art. 112 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze.

Nie uwzględniono propozycji odnoszących się m.in. do kwestii:

- 1) określenia wzoru wniosku o stwierdzenie kwalifikacji (wykroczenie poza delegację ustawową);
- 2) rezygnacji z powtarzalności kursów specjalistycznych dla niektórych czynności specjalistycznych w ruchu zakładu górniczego (zagadnienie to zostało przesądzone w art. 56 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze);
- 3) rezygnacji z badań psychologicznych dla niektórych czynności specjalistycznych w ruchu zakładu górniczego (zagadnienie to zostało przesądzone w art. 56 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze);
- 4) skrócenia niektórych okresów wymaganej praktyki zawodowej w podziemnych zakładach górniczych (ze względu na stale zwiększający się poziom zagrożeń w tych zakładach górniczych);
- 5) wydłużenia niektórych okresów wymaganej praktyki zawodowej w odkrywkowych zakładach górniczych (przyjęte rozwiązania są wystarczające dla zapewnienia bezpiecznego prowadzenia ruchu tych zakładów górniczych);
- 6) wysokości wynagrodzenia dla członków komisji egzaminacyjnych (ze względu na dyscyplinę budżetową).

Uwzględnienie części propozycji miało wpływ na modyfikację części normatywnej projektu.

Szczegółowe zestawienie opinii do projektu rozporządzenia, przekazanych przez podmioty biorące udział w konsultacjach społecznych, zostanie udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska oraz na stronie internetowej Wyższego Urzędu Górniczego.

Ponadto, w dniu 31 sierpnia 2011 r., stosownie do art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759), projekt został uzgodniony w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Obowiązki Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego oraz dyrektorów okręgowych urzędów górniczych, związane ze stwierdzaniem kwalifikacji, są określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981). Finansowanie realizacji tych obowiązków następuje ze środków związanych z realizacją tej ustawy określanych w ustawie budżetowej (w części dotyczącej Wyższego Urzędu Górniczego). Wpływy z opłat związanych ze stwierdzeniem kwalifikacji, uiszczanych przez osoby ubiegające się o stwierdzenie kwalifikacji, są natomiast odprowadzane na rachunek dochodów budżetu państwa, zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

W projektowanym rozporządzeniu nie przewiduje się zmian w zakresie wysokości wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie będzie miało pośredni wpływ na rynek pracy, określając „na nowo” wymagania zawodowe dla większości osób zatrudnionych w zakładach górniczych oraz innych zakładach prowadzących działalność na podstawie przepisów Prawa geologicznego i górniczego i ułatwiając dostęp do zawodów w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego. Dotyczy to m.in. zawodów w obszarze energomechanicznym. Przyjęto bowiem rozwiązanie uwzględniające fakt, że odpowiednie przygotowanie zawodowe w obszarze energomechanicznym nie wymaga ukończenia studiów na kierunku górniczym. Równoprawne znaczenie będzie miała w tym przypadku praktyka w ruchu zakładu górniczego. Przyjęte rozwiązanie jest bowiem spójne ze wskazanym w uzasadnieniu projektu zwiększeniem roli „górniczego” doświadczenia zawodowego w porównaniu z wykształceniem. Podobny mechanizm przyjęto w zakresie ochrony środowiska.

Generalne rozwiązanie przyjęto także w zakresie czynności w ruchu zakładu górniczego, wobec których nie wskazano wymagań „dedykowanych” tylko tym czynnościom (uznano za wystarczające oparcie się na treści suplementu do dyplomu ukończenia studiów).

W odniesieniu do czynności w zakresie ratownictwa górniczego umożliwiono łączenie wymaganej praktyki zawodowej w zakresie górnictwa podziemnego (dotychczas taka możliwość istniała jedynie w zakresie zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze) u przedsiębiorcy oraz w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym, co przyspieszy realizację zaplanowanej ścieżki rozwoju zawodowego.

5. Wpływ regulacji na bezpieczeństwo powszechne i bezpieczeństwo osób zatrudnionych w ruchu zakładów górniczych oraz stan środowiska

Określenie „na nowo” wymagań zawodowych w postaci odpowiedniego wykształcenia oraz długości praktyki zawodowej nie spowoduje obniżenia istniejącego stanu bezpieczeństwa w polskim górnictwie. W zakresie górnictwa podziemnego, wydłużenie okresów wymaganej praktyki zawodowej przyczyni się do jego podwyższenia.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie zmienia zasadniczo zakresu oddziaływania w powyższym zakresie. Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Rozporządzenie to nie podejmuje bowiem kwestii związanych bezpośrednio z gospodarką i przedsiębiorczością oraz funkcjonowaniem przedsiębiorstw. Jednakże pośrednio przyczyni się (w wyniku „otwarcia” dostępu do wielu czynności w ruchu zakładu górniczego) do ułatwienia w pozyskaniu wykwalifikowanej kadry w górnictwie i ratownictwie górniczym.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się oddziaływania projektowanego rozporządzenia w powyższym zakresie.

8. Źródła finansowania projektowanych rozwiązań

Realizacja przepisów projektowanego rozporządzenia, w zakresie funkcjonowania komisji egzaminacyjnych oraz zespołów egzaminacyjnych, będzie finansowana z budżetu państwa, w części dotyczącej Wyższego Urzędu Górniczego.

WSTĘPNA OPINIA O ZGODNOŚCI PROJEKTU Z PRAWEM UNII EUROPEJSKIEJ

Na podstawie § 10 ust. 7 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. — Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) przedstawia się następującą opinię:

Projektowana regulacja ma na celu uregulowanie szczegółowych zagadnień dotyczących kwalifikacji w polskim górnictwie i ratownictwie górniczym. W projekcie wskazano m.in. wymagania kwalifikacyjne spójne również z ogólnym systemem uznawania kwalifikacji zawodowych, wprowadzonym do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394), wdrażającą dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, z późn. zm.).

Zagadnienia związane ze wspomnianymi kwalifikacjami nie są objęte wprost prawem Unii Europejskiej. Należy jednak zauważyć, że przepis określający wykaz stanowisk objętych obowiązującą i projektowaną regulacją wpłynie na modyfikację listy wymagań dla poszczególnych górniczych zawodów regulowanych, objętych przepisami o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

W konkluzji należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.